

Strategická podpora rozvoje bezpečnostního výzkumu ČR 2019–2025 (IMPAKT 1)

Obsah

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
1.1 Název Programu	4
1.2 Právní rámec Programu	4
1.3 Identifikační kód Programu	4
1.4 Doba trvání a termín vyhlášení Programu	4
1.5 Poskytovatel veřejné podpory	4
1.6 Kategorizace charakteru výzkumu	4
2 POSLÁNÍ A ODŮVODNĚNÍ PROGRAMU	5
2.1 Poslání	5
2.2 Odůvodnění	5
2.3 Analýza řešené problematiky	6
2.3.1 Vazba na priority Národní politiky VaVal	6
2.3.2 Vazba na priority bezpečnostní politiky	7
2.4 Současný stav řešení problematiky bezpečnostního výzkumu v ČR a v zahraničí	9
3 CÍLE A OČEKÁVANÉ PŘÍNOSY PROGRAMU	11
3.1 Hlavní cíl	11
3.2 Očekávané přínosy Programu	11
4 FINANCOVÁNÍ PROGRAMU	11
4.1 Celkové výdaje na Program	11
5 PODPROGRAM 1 – SPOLEČNÉ VÝZKUMNÉ PROJEKTY	12
5.1 Cíl a zaměření Podprogramu 1	12
5.2 Očekávané přínosy Podprogramu 1	13
5.3 Výdaje na Podprogram 1	13
5.4 Harmonogram Podprogramu 1	14
6 PODPROGRAM 2 - ROZVOJ LIDSKÝCH ZDROJŮ PRO BEZPEČNOSTNÍ VÝZKUM	14
6.1 Cíl a zaměření Podprogramu 2	Error! Bookmark not defined.
6.2 Očekávané přínosy Podprogramu 2	Error! Bookmark not defined.
6.3 Výdaje na Podprogram 2	Error! Bookmark not defined.
6.4 Harmonogram Podprogramu 2	Error! Bookmark not defined.
7 PODPROGRAM 3 - ROZVOJ INICIATIVY V BEZPEČNOSTNÍM VÝZKUMU ..	15
7.1 Cíl a zaměření Podprogramu 3	15
7.2 Očekávané přínosy Podprogramu 3	15
7.3 Výdaje na Podprogram 3	16
7.4 Harmonogram Podprogramu 3	16
8 OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY PROGRAMU	16
9 PŘÍJEMCI PODPORY	18
9.1 Způsobilost uchazečů o podporu	18
9.2 Intenzita podpory	19
10 UZNANÉ NÁKLADY PROGRAMU	19
11 KRITÉRIA PRO VÝBĚR PROJEKTŮ	19
12 RIZIKA	20
13 HODNOTÍCÍ STRATEGIE	23
13.1 Harmonogram hodnocení	26
14 PARAMETRY A KRITÉRIA PROGRAMU	26
14.1 Funkčnost	26

14.2 Efektivita	27
14.3 Relevance	27
14.4 Dopady	28
15 SEZNAM ZKRATEK.....	30

1 Identifikační údaje

1.1 Název Programu

Strategická podpora rozvoje bezpečnostního výzkumu ČR 2019–2025 (IMPAKT 1; dále jen „*Program*“).

1.2 Právní rámec Programu

Program, realizovaný formou veřejných soutěží ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích, je zpracován v souladu s platnou právní úpravou ČR, zejména dle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon č. 130/2002 Sb.*“) a dle Rámce pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací - Úřední věstník Evropské unie číslo 2014/C 198/01-29 (dále jen „*Rámec Společenství*“).

Program bude dále realizován podle Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem – Úřední věstník Evropské unie L 187, 26. června 2014 (dále jen „*Nařízení*“), zejm. čl. 25, 28 a 29; ve znění pozdějších předpisů a podle ostatních souvisejících předpisů. *Program* je vyňat z oznamovací povinnosti podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie, neboť splňuje podmínky *Nařízení*.

1.3 Identifikační kód Programu

Pro účely evidence v Informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací byl *Programu* přidělen identifikační kód „VJ“.

1.4 Doba trvání a termín vyhlášení Programu

Doba trvání *Programu* je stanovena od 1. 2. 2019 do 31. 12. 2025.

Veřejné soutěže ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích na výběr projektů do *Programu* budou vyhlašovány podle harmonogramu pro jednotlivé podprogramy. Výzvy budou realizovány s ohledem na finanční možnosti a potřeby vztahující se k plnění cílů *Programu*.

Projekty realizované v rámci *Programu* musí být ukončeny nejpozději do 31. 12. 2025.

1.5 Poskytovatel veřejné podpory

Poskytovatelem veřejné podpory v rámci *Programu* je Ministerstvo vnitra.

1.6 Kategorizace charakteru výzkumu

Program podporuje projekty, které mají charakter aplikovaného výzkumu nebo experimentálního vývoje a inovací. Dílčím řešením aplikovaného výzkumu může být základní výzkum, který je nezbytný pro získání výsledků aplikovaného výzkumu, ale i přesto musí být na základní výzkum pohlíženo jen jako na část výzkumu směřujícího k aplikovanému výzkumu,

experimentálnímu vývoji a inovacím. Předmětem výzkumu mohou být i utajované informace a zvláštní skutečnosti. Podmínky k získání finanční podpory budou podrobně popsány v zadávací dokumentaci *Programu* a v návazných dokumentech.

2 Poslání a odůvodnění Programu

2.1 Poslání

Posláním *Programu* je podpořit výzkumné a vývojové aktivity v oblasti bezpečnosti státu a jeho občanů v souladu s charakteristickými potřebami bezpečnostního systému, jak je vymezují platné strategické a koncepční materiály bezpečnostní politiky, které shrnuje Meziresortní koncepce podpory bezpečnostního výzkumu ČR 2017–2023 (dále jen „*Meziresortní koncepce*“). Zároveň je *Program* specifickým nástrojem plnění Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací (dále jen „*Národní politika*“). *Program* napomáhá **vytvářet a udržovat podmínky pro rozvoj schopností výzkumného sektoru dlouhodobě přispívat k dosahování takové poznatkové, technologické a technické úrovně, která umožní České republice získat, osvojovat si, udržovat a rozvíjet specifické znalosti potřebné pro zajištění bezpečnosti státu a jeho občanů.**

2.2 Odůvodnění

Dlouhodobě se v komunitě bezpečnostního výzkumu postupně profilují 2 charakteristické skupiny aktérů, bez jejichž významné aktivity by tento systém nemohl jako celek plnit své cíle. Jde o výzkumné organizace dominantně zaměřené na bezpečnostní výzkum, které ve své podstatě plní úlohu vládních laboratoří a o některé fakulty vysokých škol, resp. ústavy Akademie věd ČR. Druhá skupina postupně přejímá role komunitních lídrů, zejména s postupnou materializací výstupů z investičních podpor výrazně větších poskytovatelů. Obě tyto skupiny jsou pro další rozvoj bezpečnostního výzkumu v ČR a plnění transformačních cílů *Meziresortní koncepce* stěžejní.

Program reaguje na rozdílný stav specializace a vnitřních kapacit klíčových výzkumných organizací a zároveň na potřebu udržet a obnovovat schopnosti provádět výzkumnou činnost v některých specializovaných zájmových oblastech, kterým dosud byla věnována minimální pozornost napříč výzkumnou podporou v ČR. K tomu neexistuje adekvátní nástroj v portfoliu bezpečnostního výzkumu a využitelnost nástrojů ostatních poskytovatelů je marginální.

Program se proto dělí na 2 podprogramy zcela odlišného charakteru, které ale přináší synergické efekty zejména ve vztahu k iniciativám již existujícím ve výzkumném prostoru.

Podprogram 1 směřuje k propojování a integraci vzájemně se doplňujících výzkumných projektů jednotlivých institucí, které již disponují individuálními schopnostmi. Tím přináší novou kvalitu v podobě konkurenceschopnějších klastrů (zejména vhodných pro internacionalizační snahy) a zároveň v rovině koordinovaného výzkumného programu, který umožňuje efektivnější využívání dostupných kapacit.

Podprogram 2 byl zaměřen na organizace, které již disponují kvalitním zázemím a rozsáhlými obecnými schopnostmi. Smyslem podprogramu bylo především podpořit a rozvíjet lidské zdroje formou mezinárodních mobilit. Protože však harmonogram realizace zásadně narušila pandemie COVID-19 a její dozvuky, byl tento podprogram zrušen novelou

v roce 2023. Pro administrativní účely a ve snaze o přehlednost ale nedochází k přečíslování původních podprogramů.

Podprogram 3 je zacílen na vytváření, udržování a prohlubování mezinárodní spolupráce v bezpečnostním výzkumu. Společně s pokračující marginalizací národních zdrojů na bezpečnostní výzkum je stále podstatnější, aby organizace, které se problematice dlouhodobě konzistentně věnují, udržovaly a prohlubovaly kontakty, které mohou přinést diverzifikaci financování a/nebo rozvoj lidských zdrojů.

Program navazuje na získané zkušenosti, komplexní analýzu současného stavu, také na potřeby a požadavky, které jsou kladeny na systém bezpečnostního výzkumu a na další specifika, které shrnuje *Meziresortní koncepce*.

2.3 Analýza řešené problematiky

2.3.1 Vazba na priority Národní politiky VaVal

Návaznost *Programu* na priority *Národní politiky* je výraznější a cílenější než u běžných programů specializovaných poskytovatelů. *Program* využívá aktuálních trendů v prostředí bezpečnostního výzkumu, které se k plnění priorit *Národní politiky* vztahují a reaguje na ně. Mezi tyto trendy lze zařadit utváření přirozených a tematicky určených komunit výzkumné spolupráce okolo organizací, které disponují obecněji použitelnými výzkumnými schopnostmi (zpravidla oborovými), vysoký potenciál internacionalizace v Evropě i v preferovaných partnerských regionech, ale také omezenou dostupnost lidských zdrojů, zejm. ve vysoce specializovaných tématech nebo nedostatek prostoru pro budování institucionálních partnerství se zahraničními subjekty. Formativní vliv na *Program* má také dlouhodobý trend přesunu těžiště komunit výzkumné spolupráce převážně na výzkumné organizace. Podniková sféra se na ně váže ad hoc, podle projektových potřeb (a získává tak benefity z lepší kondice výzkumných organizací).

Tomu jsou parametry *Programu*, resp. jeho podprogramů přizpůsobeny. *Program* navazuje na *Národní politiku* v jejích specifických cílech:

- a) posílit institucionální základnu aplikovaného výzkumu,
- b) zefektivnit šíření a sdílení znalostí z výzkumných organizací,
- c) zvýšit internacionalizaci výzkumného prostředí v ČR,

Podprogram 1 se soustředí na přínos k plnění opatření:

- **O16 – Vytvořit podmínky pro vznik center aplikovaného výzkumu** podporou dlouhodobé spolupráce klíčových pracovišť, která tvoří páteř bezpečnostního výzkumu v ČR;
- **O17 – Zlepšit podmínky pro šíření znalostí z výzkumných organizací a stimulovat jejich spolupráci s aplikačním sektorem**, prostřednictvím formativního vlivu uživatelů výsledků na formulaci programových témat, zapojením do hodnotících mechanismů, a především intenzivním zapojením do směřování podpořených projektů, a tím také okamžitým přístupem k výsledkům;

Podprogram 2 byl novelou *Programu* zrušen v roce 2023.

Podprogram 3 podporuje plnění opatření:

- **O12 – Podporovat zapojení výzkumných týmů a podniků z ČR do mezinárodní spolupráce ve VaVal**, aktivní podporou pro mezinárodní networking podpořených týmů a krátkodobých mobilit.

Program přispívá k plnění cílů také dalších významných dokumentů politiky VaVal. Podprogram 3 přispívá omezenou formou k plnění Akčního plánu rozvoje lidských zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace a genderové rovnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích v ČR na léta 2018 až 2020 (MŠMT, 2018). Vzhledem ke struktuře priorit tohoto dokumentu, rozsahu úkolů a odpovědností i potřeb specializované agendy bezpečnostního výzkumu, je *Program* orientován na plnění:

- cíle 5: Posílení mezinárodní a mezisektorové mobility pracovníků/pracovník výzkumných organizací ČR jakožto jednoho ze stěžejních předpokladů pro cirkulaci idejí a znalostí na mezinárodní, resp. mezisektorové úrovni;
- opatření 5.1 Implementace programů účelové podpory VaVal zaměřených na podporu mezinárodní mobility výzkumníků.

Při plnění internacionalizačních cílů a směřování je *Program* plně v souladu s Akčním plánem mezinárodní spolupráce ČR ve výzkumu a vývoji a internacionalizace prostředí výzkumu a vývoje v ČR na léta 2017–2020, resp. s jeho požadavkem na to, aby takové aktivity vždy vycházely z „věcně-politických“ priorit (MŠMT, 2016, str. 16). To je u *Programu* zajištěno jednak jeho vazbou na *Meziresortní koncepci*, která internacionalizační aktivity pro bezpečnostní výzkum explicitně vymezuje, a dále pak úzkým propojením na inovační potřeby bezpečnostního systému. Požadavek relevance je stěžejní pro všechny programy bezpečnostního výzkumu (i pro tento *Program*).

2.3.2 Vazba na priority bezpečnostní politiky

Strategické dokumenty bezpečnostní politiky tvoří složitý relační (nikoliv hierarchický) systém. V rámci přípravy *Meziresortní koncepce* byla provedena analýza těchto relačních vztahů z 22 platných a relevantních dokumentů, které se týkají bezpečnostního výzkumu a/nebo definují inovační směry a priority. Z těchto dokumentů byla vytvořena mapa relačních vztahů 93 bezpečnostních hrozeb, kterým je věnována pozornost, a 94 inovačních potřeb.¹ Různá míra detailu nejen mezi dokumenty, ale i uvnitř sledovaných dokumentů, velmi znesnadňuje výběr a přímé zahrnutí.²

Výsledkem uvedeného procesu obsahové analýzy je proto formulace prioritizovaného věcného vymezení bezpečnostního výzkumu, které prezentuje *Meziresortní koncepci* a ve kterém jsou sjednoceny charakteristické požadavky napříč celým spektrem výše studovaných dokumentů.³ V tomto věcném vymezení se předpokládá zacílení prostředků *Programu* na tzv.

¹ Alespoň vzdáleně relevantních pro bezpečnostní výzkum, potřeby typu zvýšení rozpočtu nebo navýšení počtů personálu nebyly zahrnuty.

² Bezpečnostního výzkumu se na této úrovni navíc dotýkají i další dokumenty, jako např. strategie Průmysl 4.0, kterou materiál také zohledňuje.

³ Na věcném vymezení bezpečnostního výzkumu, včetně jeho prioritních cílů panuje široký konsensus napříč zainteresovanými stranami, neboť se valná většina součástí bezpečnostního systému podílela na práci komise, která *Meziresortní koncepci* formulovala.

výhradní témata bezpečnostního výzkumu, zaměřená na plnění prioritních cílů celého systému podpory bezpečnostního výzkumu:

1) Efektivní zásah

Zasahující personál budoucnosti je schopen včas identifikovat hrozící nebezpečí nebo probíhající incident, zorientovat se v situaci a v nejkratším možném čase adekvátně a koordinovaně reagovat v jeho průběhu i po jeho skončení v souladu se svou systémovou funkcí. K tomu je všestranně připraven a vybaven vhodnými prostředky, včetně vlastní ochrany, které vždy splňují přísné nároky na funkci v náročných podmínkách a zároveň nesnižují úroveň pozornosti, či jinak nezatěžují fyzické či kognitivní kapacity jedince.

V rámci tohoto prioritního cíle jsou rozvíjeny následující zájmové oblasti:

- a) včasná výstraha a situační přehled,
- b) efektivní intervence,
- c) vyšetřování incidentů.

2) Adaptabilní bezpečnostní systém

Základem uvažování o bezpečnosti jsou prediktivní analýza, soustavná analýza rizik, modelování, simulace a evaluace. Bezpečnostní systém budoucnosti z nich těží a promítá jejich závěry do regulace i plánování na všech rozhodovacích úrovních. Jednotlivé bezpečnostní složky a součásti bezpečnostního systému se vnitřně vyvíjí a optimalizují vlastní plány, postupy, řídicí procesy a náklady tak, aby byly vždy schopné plnit své úkoly v požadované kvalitě a rozsahu, a tyto aspekty aktivně maximalizovat učením se ze zkušeností. Jejich směřování probíhá proaktivně, v prostředí, kde kritická rozhodnutí podporují přesné, důvěryhodné a precizně analyticky zpracované informace z maximálního možného spektra relevantních zdrojů.

V rámci tohoto prioritního cíle jsou rozvíjeny následující zájmové oblasti:

- a) bezpečnostní politika a krizové řízení,
- b) vnitřní schopnosti součástí bezpečnostního systému,
- c) management bezpečnostních informací.

Synergické přínosy k podpoře priority č. **3. Resilientní (přizpůsobivé/odolné) komunity**, ve které se koncentrují prostředky Ministerstva vnitra a dalších poskytovatelů, výše uvedené zacílení *Programu* nevylučuje (s ohledem ke složitým relačním vztahům jednotlivých cílů a opatření bezpečnostní politiky).

Program je komplementární s Národními prioritami orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále jen „*Národní priority*“) a s Národní výzkumnou a inovační strategií pro inteligentní specializaci České republiky (dále jen „*RIS3*“).

Bližší specifikace zaměření jednotlivých výzev bude součástí zadávací dokumentace pro jednotlivá kola realizovaná v souladu s harmonogramy podprogramů.

2.4 Současný stav řešení problematiky bezpečnostního výzkumu v ČR a v zahraničí

ČR byla jednou z několika málo zemí EU, která v reakci na velké přírodní katastrofy i teroristické útoky v evropských metropolích začala výrazněji systematicky financovat aplikovaný bezpečnostní výzkum z národních zdrojů. Od roku 2008 pracuje Ministerstvo vnitra konzistentně na prohlubování jeho kvality. Dosavadní portfolio programů bezpečnostního výzkumu pro období 2010–2015 a 2015–2020, resp. 2021, lze označit za základní.

Spektrum projektů doposud charakterizoval především rozdíl v mechanismu získávání programovacích vstupů, daný primárně rozdílem v postupu přidělování podpory (veřejnou zakázkou, nebo veřejnou soutěží), a prostá transpozice *Národních priorit* (ve smyslu souvisejících platných usnesení vlády). Přestože ve výše uvedeném období (tj. od roku 2010) bylo možné sledovat tematické překryvy (nikoliv však zásadní duplicity) v otevřených programech podobného typu u jiných poskytovatelů, zachovaly si podpory cestou programů Ministerstva vnitra významné specifické vlastnosti a vysokou relevanci, zejména ve směru k rozvoji schopností bezpečnostního systému ČR.⁴

Kvalitativní posun v přístupu přináší *Meziresortní koncepce*, která stanovuje výrazně komplexnější portfolio programových nástrojů s důrazem nejen na produkci výsledků (který nijak neustává), ale také na rozvoj vědního prostředí a vytváření předpokladů pro jeho schopnost přinášet tyto výsledky dlouhodobě. Změnou ve formulaci priorit směřuje tento dokument k posílení vazby na bezpečnostní systém a bezpečnostní politiku a zároveň otevření prostoru pro podporu bezpečnostního průmyslu v méně specifických tématech v programech jiných poskytovatelů. To odpovídá faktu, že největší překryvy byly identifikovány v oboru Průmysl, kde velmi omezené zdroje pro financování bezpečnostního výzkumu mohou mít pouze velmi omezený dopad (Technologické centrum AV ČR, 2016).

Žádný z 2 podprogramů nemá v ČR přímý ekvivalent, ve kterém by hrozily překryvy nebo neefektivní přístupy. Jedním ze zásadních důvodů je zcela odlišný přístup k řízení těchto podprogramů, který vychází z požadavků na úzké propojení s praxí bezpečnostního systému a jeho specializovaných požadavků v různém časovém horizontu.

Situaci v EU lze považovat za obdobnou z hlediska pokrytí bezpečnostně relevantních témat z relativně užšího programu Secure Societies, který se svými prioritami s potřebami českého bezpečnostního výzkumu překrývá jen částečně. Kapitola Secure Societies mezi jednotlivými Rámcovými programy od svého zařazení v roce 2006 soustavně roste v objemu finančního zajištění. Vedle této specializované části jsou relevantní projekty podporovány napříč řadou dalších nástrojů. Obdobně jako je tomu u nás, specializovanou část řídí a kontroluje DG HOME, zatímco ostatní části (např. ICT nebo Health) jsou řízeny z jiných částí Evropské komise. A to i přesto (stejně jako v ČR), že specializovaná část má i nadresortní charakter, který kombinuje široké spektrum potřeb a požadavků evropské bezpečnostní politiky.

Internacionalizační aktivity nebyly v portfoliu bezpečnostního výzkumu dosud podporovány, s ohledem na to, že za hlavní směr zahraniční spolupráce byly považovány právě Rámcové programy EU. Tento postoj v zásadě trvá, neboť úspěšnost relevantních projektů byla

⁴ Viz hodnotící dokumenty programů, které relevanci zvlášť vyhodnocují.

v Rámcovém programu 7 nad národním průměrem (Technologické centrum AV ČR, 2016). *Program* proto podporuje 2 směry mezinárodní spolupráce. Jde o zapojení do programu Secure Societies, tedy úzce specializované části Rámcových programů a budování partnerství s organizacemi, které jsou v této části úspěšné.

V rámci EU podporuje bezpečnostní výzkum i řada členských států. Velká Británie, podobně jako USA, poskytuje podporu na úzce vymezená témata, spojená s potřebami bezpečnostního systému, cestou specializované agentury (*Home Office*, po organizačních změnách se zapojením *Defense Science and Technology Laboratories*, které supluje roli organizací financovaných v ČR institucionální podporou). Podobnou cestu volilo i Švédsko, kde se bezpečnostnímu výzkumu věnuje Agentura pro zvládání mimořádných událostí. Mezi další státy se samostatným bezpečnostním výzkumem lze zařadit Nizozemsko, Francii, Itálii, Finsko a Německo. Tyto státy v zásadě tvoří skupinu prioritních zemí pro mezinárodní spolupráci v bezpečnostním výzkumu na evropské úrovni (kap. C *Meziresortní koncepce*).

Neméně podstatná je potom podpora pro vztahy s partnery mimoevropskými, kteří zároveň prokazují vysokou úroveň bezpečnostního výzkumu. Směrem k mimoevropským partnerům vhodné nástroje pro takto cílenou podporu v zásadě zcela chybí. Program Inter-Action by teoreticky mohl, jakožto zcela průřezový, sehrát určitou roli, nicméně dosavadní zkušenosti s předchozím programem KONTAKT II. tomu nenasvědčují. Vertikalizaci tohoto programu směrem ke specifické a cílené podpoře aplikovaného bezpečnostního výzkumu nelze s ohledem na rozsah finančního zajištění předpokládat. Lze se však domnívat, že by program mohl být v dlouhodobém horizontu s *Programem* IMPAKT 1 komplementární, neboť jeho mobilní části jsou rozsahem projektů výrazně menší. Zatímco podprogram 3 přináší nástroje k zahájení spolupráce, Inter-Action umožňuje její ad hoc realizaci v menším rozsahu, a tím posun na pomyslnou vyšší úroveň komunikace. Jde tedy o vzájemně se doplňující nástroje budování důvěry mezi domácími a zahraničními pracovišti.

Z hlediska zahraničních programů je IMPAKT 1 následovníkem dobré praxe zejména z prostředí Spojených států amerických. Značnou inspirací pro podprogram 1 je koncept *University Center of Excellence*, v podobě, kterou aplikují *US Department of Transportation*, ale především *US Department of Homeland Security*. Tato centra nejsou svým vnitřním fungováním podobná ani Centřům kompetence TAČR, ani infrastrukturním či obdobným projektům z Operačních programů. Nejpodobnějším schématem je v ČR program Univerzitních center excelence Univerzity Karlovy, který však také vykazuje velmi výrazné odlišnosti.

Americký model přináší koordinované výzkumné programy (nikoli institucionalizovaná, či kvazi-institucionalizovaná centra) několika výzkumných organizací. Zpravidla jde o pracoviště, která reprezentují všechny relevantní části výzkumné komunity v dané problematice napříč USA. Centra vznikají na základě zadání poskytovatele a fungují v úzké komunikaci s uživateli cestou vnitřních projektů s délkou do 2 let. Financování „center“ jako takových je naproti tomu běžně až 10 let. Obdobný přístup se předpokládá pro podprogram 1.

Jak americký model univerzitních center, tak podprogram 1 programu IMPAKT 1 jsou svou podstatou protikladem k Národním centřům kompetence nebo k obdobnému modelu kolaborativních výzkumných center univerzit a průmyslu, který realizuje americká *National*

Science Foundation. Cílem center není investovat do výzkumných organizací ve prospěch průmyslových partnerů, nýbrž využít investic provedených ve výzkumných organizacích k posílení jejich společenských dopadů cestou zvýšeného podílu na produkci veřejných statků.

Z hlediska dosavadní podpory bezpečnostního výzkumu jsou oba podprogramy zcela novými nástroji, které vychází z etablované zahraniční dobré praxe a vnějších limitů, které na rozvoj bezpečnostního výzkumu ČR opakovaně dopadají. Vůči stávajícím nástrojům podpory mají synergický efekt (viz kap. A *Meziresortní koncepce*).

3 Cíle a očekávané přínosy Programu

3.1 Hlavní cíl

Cílem *Programu* je dosažení takové poznatkové, technologické a technické úrovně, která umožní České republice získat, osvojovat si, udržovat a rozvíjet specifické schopnosti potřebné pro zajištění bezpečnosti státu a jeho občanů. *Program* vytváří podmínky pro využití a rozvoj potenciálu akademického a veřejného výzkumného sektoru, které zajišťují synergickou a dlouhodobou výzkumnou podporu bezpečnostního systému ČR.

Dosažení cílů *Programu* bude vyhodnocováno v souladu s Metodikou hodnocení výsledků výzkumu, experimentálního vývoje a inovací platnou v době hodnocení *Programu* na základě souboru indikátorů určených pro monitorování průběhu plnění *Programu* a hodnocení jeho celkové výkonnosti a úspěšnosti.

3.2 Očekávané přínosy Programu

Mezi hlavní očekávané přínosy *Programu* lze zahrnout:

- efektivní plnění inovačních potřeb bezpečnostního systému v prioritách *Meziresortní koncepce* „Efektivní zásah“ a „Adaptabilní bezpečnostní systém“,
- prohlubování oborové i aplikované znalostní základny v oblastech relevantních z hlediska dlouhodobých inovačních potřeb bezpečnostního systému,
- sjednocení a větší koordinaci výzkumné komunity,
- zvýšenou iniciativu komunity bezpečnostního výzkumu v multilaterální i bilaterální mezinárodní spolupráci.

4 Financování Programu

4.1 Celkové výdaje na Program

Celkové výdaje na *Program* se po dobu trvání předpokládají ve výši 1 019 963 tis. Kč. Výdaje v jednotlivých letech jsou zaznamenány v tabulce 1. V průběhu implementace lze předpokládat úpravy rozpočtu a přesuny mezi podprogramy s ohledem na dostupnost finančních prostředků a také zájem o jednotlivé podporované aktivity.

S ohledem na omezení *Programu* na výzkumné organizace se nepředpokládá spoluúčast z veřejných prostředků. Očekává se tedy intenzita podpory 100 % způsobilých nákladů projektů.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Celkem
Celkem	0	3 383	167 398	223 350	215 683	220 488	189 661	1 019 963

Tabulka 1: Celkové výdaje na Program (v tis. Kč)

5 Podprogram 1 – Společné výzkumné projekty

5.1 Cíl a zaměření Podprogramu 1

Cílem tohoto podprogramu je **zajistit koordinovanou dlouhodobou výzkumnou podporu schopností bezpečnostního systému**. Toto zacílení zahrnuje následující tři dílčí cíle:

1. integrovat relevantní výzkumné aktivity v zájmových oblastech napříč výzkumnou komunitou;
2. vytvářet a efektivně šířit znalosti a dovednosti k posilování schopností bezpečnostního systému;
3. prohlubovat znalostní základnu v relevantních oblastech zájmu.

Za účelem plnění tohoto cíle podpoří podprogram zformování konsorcií k realizaci **společných projektů bezpečnostního výzkumu**.

Financování se poskytne na ucelené projekty nejméně 2 úzce spolupracujících výzkumných institucí, které jsou formulovány kolaborativně, na základě tematického zadání, které je připraveno poskytovatelem s přispěním uživatelské komunity s ohledem na její potřeby. Toto zadání bude součástí zadávací dokumentace a jeho průběžné úpravy a upřesňování zajistí koordinační proces vtělený do jednotlivých projektů zajišťující neustálý kontakt mezi zainteresovanými složkami bezpečnostního systému a podpořenými projekty.

Popis jednotlivých kroků v rámci stanovení prioritních oblastí podprogramu 1 bude součástí zadávací dokumentace. Zjednodušeně lze mechanismus popsat následujícími kroky – uživatelské vize, expertní katalog potřeb, uživatelské priority. Jedná se tedy o vymezení uživatelských vizí relevantních uživatelů potenciálních výsledků projektů, následně formulování expertního katalogu potřeb cestou zapojení expertní úrovně do procesu rozhodování o tematickém zadání podprogramu 1 a poté využití uživatelské komunity k vymezení uživatelských priorit (lze chápat jako rozhodovací úroveň).

Na základě vznesených témat v rámci průběhu předchozích programů bezpečnostního výzkumu, témat nastíněných pracovní skupinou k hodnocení stavu systému bezpečnostního výzkumu, témat rezonujících v zahraničí s potenciálem využití i v české výzkumné a uživatelské komunitě a Analytické studie k návrhu programu „Strategická podpora rozvoje bezpečnostního výzkumu ČR 2019–2028 (IMPAKT 1“), byly identifikovány zájmové oblasti. Těmito oblastmi jsou – společenské vědy, matematika a informatika, ICT, chemie, vědy o zemi a technické obory. Nelze opomenout, že program reflektuje procesy zákona č. 130/2002 Sb.,

o výzkumu a vývoji, a proto je možné, že v rámci veřejné soutěže budou předloženy návrhy projektů i v dalších, dosud neidentifikovaných oblastech.

5.2 Očekávané přínosy Podprogramu 1

Podprogram navazuje na empiricky prokazatelný trend (patrný z hodnocení programů Bezpečnostního výzkumu ČR 2010–2018) vytváření širších klastrů subjektů spolupracujících v různých projektech v dosavadních programech bezpečnostního výzkumu. Projekty v tomto podprogramu vyplňují prostor tam, kde existuje objektivní dlouhodobá potřeba dynamického rozvoje výzkumné agendy, kterou nelze vyplnit jednotlivými projekty, a zároveň neexistuje in-house kapacita organizačních jednotek organizačních složek státu, zabývajících se výzkumem, nebo kapacita soukromého sektoru, či jsou tyto kapacity příliš roztržštěné. Podprogram tedy pomáhá **dlouhodobě etablovat schopnosti výzkumné podpory bezpečnostního systému a stabilizovat spolupráci vzájemně se doplňujících organizací, aniž by docházelo k nadbytečné institucionalizaci nebo zdvojování aktivit**. Tím doplňuje klasický ad hoc projektový přístup, který není vždy a ve všech tématech zcela vhodný k maximalizaci užitku z dané výzkumné aktivity.

Skrze plánované postupy formulace projektových zadání a řízení projektů formou neustálého kontaktu s uživatelskou komunitou, **rozvíjí tento podprogram kulturu vzájemné důvěry a spolupráce mezi akademickou a uživatelskou komunitou** a tím také vzájemné pochopení potřeb a limitů obou stran. Díky výraznému vlivu uživatelů na dílčí aktivity v podpořených projektech, vyšší frekvenci komunikace a také díky okamžitému přístupu k výsledkům lze předpokládat **efektivnější přenos výsledků do praxe a tím urychlení jejich využití**.

Jednak prostřednictvím správného výběru špičkových výzkumných pracovišť a také díky významnému zapojení strany uživatelské komunity, dochází k podpoře excelentního výzkumu.

V rámci tohoto podprogramu se nejedná o vznik center, ale jak je uvedeno v předchozím textu, jde například o zformování konsorcií k realizaci společných projektů bezpečnostního výzkumu nebo o vznik klastrů.

5.3 Výdaje na Podprogram 1

Vzhledem k omezení *Programu* na výzkumné organizace se předpokládá 100 % podpora u všech programových projektů. U podprogramu 1, který má synergicky doplňovat program institucionální podpory Ministerstva vnitra (tzn. podporovat obsah, který není v institucionální podpoře řešen), bude participace příjemců institucionální podpory Ministerstva vnitra omezena na max. 30 %.⁵

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Celkem
VP PP1	0	2 308	153 534	206 407	206 261	204 612	176 586	949 708

Tabulka 2: Celkové výdaje na Podprogram 1 (v tis. Kč)

⁵ Hodnota vychází z dosavadní participace na projektech účelové podpory bezpečnostního výzkumu a charakteru řešených projektů.

5.4 Harmonogram Podprogramu 1

Harmonogram podprogramu je indikativní. Veřejné soutěže budou vyhlašovány podle dostupnosti finančních prostředků, kterou nelze predikovat. Celkově se předpokládá realizace minimálně 1 dvoustupňové veřejné soutěže. V prvním stupni se předpokládá hodnocení věcné shody konceptu projektu se zadáním a odborné kvality, včetně vstupu odborných gestorů z uživatelské komunity. Ve druhém kole se předpokládá hodnocení dokončených návrhů, které vzešly z prvního kola.

Druhá (a další) veřejná soutěž se předpokládá pouze v případech, kdy⁶:

- budou identifikovány nové potřeby adekvátní pro zařazení do *Programu* a zároveň budou k dispozici adekvátní finanční prostředky pro jejich podporu;
- nebudou v první veřejné soutěži vybrány projekty pokrývající celou škálu předpokládaných témat;
- podpořené projekty naplní svůj účel a potřeba jejich podpory nadále nebude zapadat do schématu *Programu* (a zároveň budou identifikovány potřeby nové).

Délka projektů v podprogramu by měla být v rozmezí 4–6 let, přičemž všechny podpořené projekty projdou průběžným hodnocením. Harmonogram hodnocení bude stanoven pro každý projekt samostatně, podle povahy projektu (zejm. obsahu, rizikovosti a nákladů na řešení). U každého projektu proběhne průběžné hodnocení v polovině jeho realizace.

Rok	Aktivita
2019	Veřejná soutěž 1
2020	Hodnocení zkušeností z 1VS (MV); Zahájení čerpání 1VS; Veřejná soutěž 2
2021	Hodnocení zkušeností z 2VS (MV); Zahájení čerpání 2VS
2022	Průběžné hodnocení projektů I. (MV); Hodnocení zkušeností z projektů (pro hodnocení a praxi šestiletých projektů, MV)
2024	Průběžné hodnocení projektů II. (MV)
2026	Závěrečné hodnocení projektů 1PP; Závěrečné hodnocení <i>Programu</i> (RVVI, vláda)
2030	Hodnocení dopadů (RVVI, vláda)

Tabulka 3: Harmonogram Podprogramu 1

6 Podprogram 2 - Rozvoj lidských zdrojů pro bezpečnostní výzkum

Podprogram 2 byl v důsledku pandemie COVID-19 a jejích dozvuků v roce 2023 zrušen novelou tohoto Programu. Za účelem udržení administrativní a uživatelské přehlednosti nedošlo k přečíslování zbývajících podprogramů.

⁶ Vyhlašovány budou soutěže buď ad hoc, v případě jednotlivých témat, nebo v širším formátu, pokud bude identifikováno témat víc.

7 Podprogram 3 - Rozvoj iniciativy v bezpečnostním výzkumu

7.1 Cíl a zaměření Podprogramu 3

Tento podprogram má za cíl **podpořit rozvoj internacionalizační iniciativy v komunitě bezpečnostního výzkumu**, ten je dále členěn na tři dílčí cíle:

1. zajistit podporu pro mezinárodní projektovou iniciativu etablovaných pracovišť,
2. zajistit podporu pro posilování institucionálních kontaktů s předními pracovišti v zahraničí,
3. zajistit adekvátní a efektivní informační zázemí, podporující internacionalizační snahy a vnitřní organizaci komunity.

K naplnění těchto cílů lze z *Programu* financovat aktivity dvojího zaměření:

Podpora vytváření a udržitelnosti zahraničních partnerství – podpora pro institucionální spolupráci ve formě:

- výměny výzkumných pracovníků (tj. zřizování míst pro hostující výzkumníky i vysílání vlastních výzkumníků na partnerské instituce s délkou vyslání/přijetí individuálního výzkumníka max. 1 rok, s možností prodloužení až o 1 další rok),
- dlouhodobé zajištění přístupu k infrastruktuře partnerských institucí a jejího využívání, pokud obdobná infrastruktura není v ČR dostupná (tj. na realizaci výzkumného programu na zahraniční infrastruktuře),
- pořádání koordinačních schůzek a ad hoc návštěv za účelem rozpracovávání společných aktivit nejen projektové povahy, zaměřených na produkci společných výsledků.

Podpora komunitních služeb – podpora projektů komunitních služeb specializovaných na bezpečnostní výzkum a zaměřených na:

- pořádání sérií plánovacích workshopů k nastupujícím oblastem multidisciplinárního významu nebo k podpoře networkingu pro budoucí výzkumné kolaborace a národní programové iniciativy,
- dlouhodobou informační podporu mezinárodní spolupráce,
- zřízení a provoz informační podpory pro koordinaci významných národních multilaterálních kolaborací zaměřených na účast ve významných mezinárodních grantech.

7.2 Očekávané přínosy Podprogramu 3

Iniciativa a orientace organizací klíčových z hlediska komunity bezpečnostního výzkumu v ČR je podmíněna rozsahem vnitřních schopností nejen atrahovat talenty (viz výše, podprogram 2), ale také vyvážit silně specializované zaměření bezpečnostně orientovaných výzkumných týmů a s tím spojenou omezenou možnost získávat financování z mnoha různých zdrojů. Vzhledem k velikosti specializované české výzkumné komunity je pro její strategický rozvoj zásadní také pravidelná a dlouhodobá komunikace se zahraničím, která přináší nový pohled na vlastní výzkumné agendy, komplementární schopnosti vedoucí ke kvalitnějším výsledkům,

nebo přístup k infrastruktuře, která není v ČR dostupná, vedoucí opět k rozšíření možností výzkumného programu.

Podprogram 3 přináší nástroje, které umožní těmto klíčovým organizacím připravit, nastavit a otestovat po dostatečně vypovídající období vnitřní schopnosti a postupy zajišťující vyvážení těchto deficitů, resp. naplňování příležitostí. Podprogram by tak měl přispět k posílení zahraničních vztahů klíčových výzkumných týmů s úzkou bezpečnostní specializací a posílení často existujících vazeb jednotlivých výzkumníků do podoby institucionální komunikace a spolupráce.

7.3 Výdaje na Podprogram 3

Vzhledem k omezení *Programu* na výzkumné organizace se předpokládá 100 % podpora u všech programových projektů.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Celkem
VP PP3	0	1 075	13 865	16 944	9 421	15 876	13 074	70 255

Tabulka 4: Celkové výdaje na Podprogram 3 (v tis. Kč)

7.4 Harmonogram Podprogramu 3

Harmonogram podprogramu je indikativní. Veřejné soutěže budou vyhlašovány podle dostupnosti finančních prostředků, kterou nelze predikovat. Celkově se předpokládá realizace 2 jednostupňových veřejných soutěží. Délka projektů v podprogramu by měla odpovídat charakteru aktivity a pohybovat se v rozmezí 2–4 let, přičemž v první veřejné soutěži se z důvodu interim hodnocení předpokládá omezení na 2 roky.

Rok	Aktivita
2019	Veřejná soutěž 1; Zahájení čerpání
2020	Hodnocení zkušeností z 1VS (MV)
2021	Průběžné hodnocení projektů (pro případné úpravy podprogramu, MV); Veřejná soutěž 2
2022	Hodnocení zkušeností z 2VS (MV); Zahájení čerpání
2026	Závěrečné hodnocení projektů PP3 (MV)
2030	Hodnocení dopadů (RVVI, vláda)

Tabulka 5: Harmonogram Podprogramu 3

8 Očekávané výsledky Programu

Uživatelé programových výsledků budou především odborní gestoři projektů v podprogramu 1, tedy součástí bezpečnostního systému. V některých případech lze za uživatele výsledků označit také širší odbornou veřejnost nebo širší uživatelskou komunitu (tj. zejména u výsledků určených k posilování znalostní základny v oboru nebo k zajištění koordinace výzkumných komunit).

Jednotlivé podpory, včetně těch přidělovaných na úrovni výzkumných organizací s financováním z *Programu*, vždy důvodně směřují k dosažení alespoň 1 výsledku ročně, který odpovídá definicím výsledků podle platných předpisů v působnosti RVVI a Rejstříku informací o výsledcích platné v době jejich uplatňování. Za přípustné výsledky se v tomto podprogramu považují:

- J_{imp} – původní/přehledový článek v recenzovaném odborném periodiku, který je obsažen v databázi Web of Science (dále „WoS“) s příznakem „Article“, „Review“, nebo „Letter“;
- J_{sc} – původní/přehledový článek v recenzovaném odborném periodiku, který je obsažen v databázi SCOPUS s příznakem „Article“, „Review“, nebo „Letter“;
- B – odborná kniha;
- C – kapitola v odborné knize;
- D – stať ve sborníku;
- G_{funk} – funkční vzorek;
- H_{neleg} – výsledky promítnuté do směrnic a předpisů nelegislativní povahy závazných v rámci kompetence příslušného poskytovatele;
- H_{konc} – výsledky promítnuté do schválených strategických a koncepčních dokumentů orgánů státní nebo veřejné správy;
- N_{met} – metodika (všechny podtypy)
- N_{map} – specializovaná mapa s odborným obsahem
- R – software;
- S – specializovaná veřejná databáze;
- V – výzkumná zpráva;
- V_{souhrn} – souhrnná výzkumná zpráva;
- O – ostatní výsledky; v souladu s podmínkami definovanými v usnesení vlády k Definicím druhů výsledků (UV č. 837/2017) a v návaznosti na požadavky *Meziresortní koncepce* se za způsobilé „ostatní výsledky“ považují:
 - Výsledky H_{konc}, N_{met}, N_{map}, R, V_{souhrn}, S a O (doporučení pro veřejnou správu) pokud splňují předpoklady:
 - ustanovení § 3 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, a svým věcným zaměřením spadají do některé z oblastí vymezených nařízením vlády č. 522/2005 Sb., kterým se stanoví seznam utajovaných informací, ve znění pozdějších předpisů, v celém jeho rozsahu a takový ochranný režim vyžádá konečný uživatel;
 - ustanovení § 27 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) a ochranu v režimu zvláštní skutečnosti vyžádá konečný uživatel;
 - Výsledky typu S, u nichž nelze, na základě posouzení konečným uživatelem, umožnit veřejný přístup, aniž by byl kompromitován jejich účel v bezpečnostní praxi nebo v dalším výzkumu pro bezpečnostní aplikace a které zároveň nesplňují předpoklady ochrany informací podle zvláštního právního předpisu.

Nedílnou součástí výsledku je protokol o převzetí se záznamem o stanovisku konečného uživatele, vč. zdůvodnění omezení veřejného přístupu;

- „doporučení pro veřejnou správu“ - Doporučení pro veřejnou zprávu realizuje původní výsledky výzkumu a vývoje, které byly uskutečněny autorem nebo týmem, jehož byl autor členem. Doporučení představuje ucelené, teoreticky a empiricky obhajitelné a metodicky přesné návrhy vždy alespoň 3 odlišných variant řešení konkrétně vymezených problémů veřejných politik a metodologicky udržitelné vyhodnocení vhodnosti těchto variant při zavedení do praxe, včetně explicitního zdůvodnění výběru/doporučení jedné z nich. Nedílnou součástí dokumentu je nezávislý recenzní posudek a protokol o převzetí konečným uživatelem;
- „vyžádaná výzkumná zpráva“ – Vyžádaná výzkumná zpráva je původní výsledek výzkumu, vývoje a inovací, které byly uskutečněny autorem nebo týmem, jehož byl autor členem. Vzniká na základě konkrétní dokumentované poptávky konečného uživatele a nevyžaduje vedení v žádném z režimů ochrany informací. Nedílnou součástí dokumentu je nezávislý recenzní posudek a protokol o převzetí konečným uživatelem;

- A – audiovizuální tvorba;
- M – uspořádání konference;
- W – uspořádání workshopu.

Vzhledem k rozsahu a specifickým potřebám jednotlivých podprogramů nedělí tento text výsledky na hlavní a vedlejší. Vztah druhů výsledků k aktivitám jednotlivých podprogramů a způsoby vykazování pro tyto aktivity stanoví vždy zadávací dokumentace k veřejné soutěži.

9 Příjemci podpory

9.1 Způsobilost uchazečů o podporu

V souladu s právním rámcem *Programu* a v návaznosti na účel *Programu* jsou způsobilými uchazeči, resp. potenciálními příjemci podpory pouze:

- **Organizace pro výzkum a šíření znalostí** (dále jen „výzkumné organizace“) – právnické osoby, které splňují definici výzkumné organizace podle čl. 2 odst. 83 Nařízení a dle zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, a které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky.

Tento *Program* synergicky doplňuje ostatní součásti portfolia bezpečnostního výzkumu (viz *Meziresortní koncepce*) a nelze jej tak posuzovat izolovaně. K podpoře zapojení soukromého sektoru a jeho spolupráce s výzkumnými organizacemi provozuje Ministerstvo vnitra jiné (a podstatně rozsáhlejší) programové nástroje. Jádrem bezpečnostního výzkumu však tvoří výzkumné organizace a jejich větší spolupráce na národní úrovni zvyšuje potenciál pro uplatnění v mezinárodní spolupráci, včetně spolupráce s podnikovou sférou (ať už ve smluvním výzkumu nebo v Rámcových programech EU).

9.2 Intenzita podpory

Vzhledem k omezení *Programu* na výzkumné organizace se předpokládá 100 % podpora u všech programových projektů.

10 Uzané náklady Programu

Podpora bude poskytována na uznané náklady projektu vymezené v souladu se *zákonem č. 130/2002 Sb. a Rámcem Společenství*. Veškeré uznané náklady projektu musí být vynaloženy na činnosti přímo související s realizací projektu a musí být přiřazeny na konkrétní kategorie výzkumu a vývoje, tj. na aplikovaný výzkum nebo na experimentální vývoj. Uzanými náklady projektu v tomto *Programu* jsou:

- a) osobní náklady nebo výdaje (výzkumných pracovníků, technických pracovníků a ostatního podpůrného personálu) v rozsahu nezbytném pro účely řešení projektu;
- b) náklady nebo výdaje na pořízení hmotného majetku v rozsahu a na období, kdy je využíván pro výzkumný projekt; pokud není hmotný majetek využíván pro projekt po celou dobu jeho životnosti, jsou za uznané náklady považovány pouze náklady na odpisy odpovídající délce trvání projektu vypočtené pomocí zavedených účetních postupů;
- c) náklady nebo výdaje na pořízení nehmotného majetku nezbytného pro řešení projektu (technické poznatky, patenty, software);
- d) další provozní náklady nebo výdaje vzniklé v přímé souvislosti s řešením projektu (např. materiál, drobný hmotný majetek);
- e) náklady nebo výdaje na služby vzniklé v přímé souvislosti s řešením projektu (např. sběr dat);
- f) doplňkové náklady nebo výdaje vzniklé v přímé souvislosti s řešením projektu (např. režijní náklady, administrativní náklady);
- g) náklady nebo výdaje na získání a uznání práv k průmyslovému vlastnictví, které je výsledkem projektu.

11 Kritéria pro výběr projektů

Návrhy projektů jsou komplexně hodnoceny v souladu s platnými právními předpisy, především zákonem č. 130/2002 Sb. Pro hodnocení návrhů projektů přijatých do veřejné soutěže ustaví poskytovatel odborný poradní orgán. Každý návrh projektu bude hodnocen nejméně dvěma odbornými posudky nezávislých oponentů. Po vyhodnocení splnění podmínek způsobilosti a formálních náležitostí komisí pro přijímání návrhů projektů bude posuzován soulad cílů předložených návrhů projektů s podmínkami *Programu*.

Kritéria, která budou uplatněna při hodnocení návrhů projektů, jsou:

- 1) vylučovací – splnění podmínek veřejné soutěže tohoto *Programu*,
- 2) bodovací:

- a) očekávaný přínos a kvalita výsledků projektu,
- b) proveditelnost projektu,
- c) nastavení managementu projektu,
- d) financování projektu.

Podrobnější informace o podmínkách pro předložení návrhů projektů, způsobu a kritériích jejich hodnocení budou součástí zadávací dokumentace veřejných soutěží ve výzkumu, vývoji a inovacích. Projekty budou hodnoceny průběžně, u každého projektu bude stanoven minimálně jeden výsledek, který bude navazovat na plnění cílů *Programu*.

12 Rizika

V rámci přípravy *Programu* byla provedena také komplexní analýza rizik spojených s jeho realizací. V níže uvedených tabulkách jsou zaznamenána rizika, která by mohla zamezit nebo omezit dosažení vytyčených cílů. Rizika jsou rozdělena na skupin rizik politických, ekonomických, společenských, technických, legislativních a environmentálních (analýza PESTLE). Žádné environmentální riziko nebylo identifikováno. V analýze byla využita pětistupňová škála hodnocení pravděpodobnosti a dopadu.

Hodnocení jednotlivých rizik vychází z následující tabulky.

DOPADY RIZIKA	5	5	10	15	20	25
	4	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	2	2	4	6	8	10
	1	1	2	3	4	5
		1	2	3	4	5
PRAVDĚPODOBNOST VÝSKYTU RIZIKA						

Pozn.: význam rizika

vysoký
střední
nízký

Tabulka 6: Matice hodnocení rizik

V kategoriích rizik společenských, technických a legislativních se nachází pouze rizika s nízkým významem. Tři ze čtyř uvedených politických rizik lze označit za rizika středního významu a dvě ekonomická rizika mají význam vysoký.

U každého rizika jsou navržena opatření vedoucí k jeho minimalizaci.

Riziko	Pravděp.	Dopad	Význam	Popis	Opatření
Pokračující bagatelizace BV	3	4	střední	<i>Program</i> pro úspěšné fungování potřebuje stabilitu prostředí a jeho	Vytvoření jednotného informačního zdroje

				předvídatelnost. Kvalitní výzkumné organizace se jinak nezapojí.	o BV, zvýšená pozornost medializaci výsledků BV a jejich uplatnění v praxi. Uvedené je součástí <i>Meziresortní koncepce</i> a v současné době probíhá realizace.
Nerespektování <i>Meziresortní koncepce</i> a jejích východisek (řada dalších dokumentů)	3	4	střední	<i>Program</i> vytváří s ostatními nástroji synergickou soustavu. Ne všechna témata jsou vhodná do všech programů. Souhra mezi tématy a cíli <i>Programu</i> je nezbytnou součástí fungování celého systému. To předpokládá <i>Meziresortní koncepci</i> , ale tradiční pohled na „priority“ nikoliv.	Realizace opatření <i>Meziresortní koncepce</i> v oblasti posilování metodologické základny. Prohlubování povědomí o <i>Meziresortní koncepci</i> .
Nezájem nebo neaktivita konečných uživatelů v projektech (zejm. PP1)	2	5	nízký	PP1 je striktně závislý na dlouhodobém zapojení konečných uživatelů. Jejich zapojení je nutné od přípravy, přes schvalování po provoz projektů.	Vytvoření nástroje regulace BV v resortu MV, jehož součástí budou i pravidla pro zapojování uživatelů. Zvýšení informovanosti uživatelů o PP1 a jejich motivace ke spolupráci.
Nerespektování odbornosti poskytovatele při změnách <i>Národních priorit</i> a obdobných dokumentů	3	4	střední	<i>Program</i> směřuje k plnění prioritních témat <i>Meziresortní koncepce</i> . Ta shrnují veškerý dostupný materiál bezpečnostní politiky. Pro vědní politiku musí být <i>Meziresortní koncepce</i> východiskem. Ex post změny a vynucování jiného obsahu učiní <i>Program</i> rychle irelevantním.	Důsledné dodržování zapojení širokého spektra odborné veřejnosti do diskuse při tvorbě dokumentů BV (poradní komise, platforma, veřejná diskuse).

Tabulka 7: Politická rizika Programu

Riziko	Pravděp.	Dopad	Význam	Popis	Opatření
Pokračující relativní finanční	4	4	vysoký	Dlouhodobý propad financování BV relativně k ostatním	Zajištění informovanosti

propad BV vůči SR VaVal				problematikám aplikovaného výzkumu snižuje jeho konkurenceschopnost při získávání participace kvalitních organizací.	vedení resortu a RVVI o významu a přínosech BV.
Nestabilita finančního zajištění Programu	2	4	nízký	PP1 jsou velmi citlivé na finanční zajištění. Výrazné výkyvy v jejich financování mohou zlikvidovat veškerý potenciální přínos. Nemožnost zavedení zálohy pro řízení rizik tuto situaci ještě prohlubuje.	Viz výše.
Nedostatek prostředků v synergických aktivitách	4	4	vysoký	Bez úpravy financování institucionální podpory MV nebude synergie s PP1 dosažitelná a díky limitu pro účast v tomto Programu budou IP instituce vytvářet ještě vyšší tlak na jiné finanční nástroje.	Proporcionální rozložení prostředků na BV v rámci závazných ukazatelů v návrzích rozpočtů na BV předkládaných v jednotlivých letech.
Skromný odhad absorpční kapacity	2	3	nízký	Financování je naplánováno daleko více podle „možností státního rozpočtu“ (tj. ochoty k financování ze strany RVVI), než podle absorpční kapacity. PP1 by pravděpodobně dokázal efektivně absorbovat cca 2.5 násobek rozpočtu.	Průběžný monitoring a s tím související úprava rozpočtu Programu.

Tabulka 8: Ekonomická rizika Programu

Riziko	Pravděp.	Dopad	Význam	Popis	Opatření
Nezájem o nabízená témata	2	3	nízký	Nízká předpokládaná ochota k financování vede k selekci skutečně těch nejvíce specializovaných témat, což značně snižuje potenciál k rekrutaci většího počtu kvalitních kandidátů a ke skutečné soutěži.	Postupná tvorba metodiky identifikace témat založené na průniku poptávky (potřeb terénu) a nabídky (potenciálu výzkumného prostředí).
Konkurence méně specifických a otevřenějších tematických	2	3	nízký	Zatímco specializovaná podstata BV a klesající relativní financování vedou k zužování prioritizovaného	Tlak resortu na vyvážený růst rozpočtu VaVal (viz výše).

oblastí u méně specializovaných pracovišť				pole BV, u ostatních poskytovatelů probíhá opačný proces. To zvyšuje úspěšnost a snižuje transakční náklady pro účast při stejném celkovém absorpčním limitu ze strany organizací.	
---	--	--	--	--	--

Tabulka 9: Společenská rizika Programu

Riziko	Pravděp.	Dopad	Význam	Popis	Opatření
Číselníky a datová struktura pro přihlášky (IS)	2	2	nízký	<i>Program</i> vyžaduje odlišné kategorizace ve srovnání s dosud realizovanými nástroji podpory BV. Na druhou stranu jsou tyto kategorizace sjednocené pro všechny nově vymezované programy.	Přizpůsobení aktuálnímu stavu v rámci nového informačního systému podpory BV.
Vzorové smlouvy a programové procesy od začátku	2	2	nízký	Některé podprogramy vyžadují nové vzorové smlouvy a procesy. MV však touto zkušeností již prošlo a dlouhodobý proces učení se ze zkušeností je součástí hodnocení <i>Programu</i> .	Realizace opatření <i>Meziresortní koncepce</i> (viz analýza smluv a jejich aktualizace).

Tabulka 10: Technická rizika Programu

Riziko	Pravděp.	Dopad	Význam	Opatření	Opatření
Novela z. 130/2002 Sb. nebere v úvahu mise specializovaných poskytovatelů	2	2	nízký	Nepředvídatelný přístup k novele výzkumné legislativy může zcela změnit fungování systému, možnosti poskytovatelů, potenciálně mechanismy projektů atd.	Monitoring vývoje legislativy a ovlivňování její tvorby z pohledu ústředního orgánu státní správy.

Tabulka 11: Právní rizika Programu

13 Hodnotící strategie

Hodnotící strategie je výrazně ovlivněna zaměřením na bezpečnostní přínosy z implementace výsledků podpořených projektů, soutěžním charakterem a související nepředvídatelností výsledného zaměření portfolia podpořených projektů.

Veškerá realizovaná hodnocení mají proto především formativní cíle. Od průběžně realizovaných vyhodnocení zkušeností, přes průběžný monitoring dosažení základních parametrů *Programu* po hodnocení závěrečné. Tomu odpovídá jak harmonogram (tabulka 14), tak skladba indikátorů. V souladu s požadavky *Meziresortní koncepce* se programová hodnocení soustředí především na zjišťování jeho funkčnosti, efektivity a relevance.

Pro hodnocení se použije následující soustava hodnotících otázek, pro průběžné hodnocení se použije pouze relevantní část:

Sekce	Hodnotí	Otázka	Indikátory
Implementace Programu	Funkčnost	Jsou realizovány veřejné soutěže a projekty?	Milníky realizace, indikátory funkčnosti <i>Programu</i> , vývoj rozpočtu
		Jsou používány metody výběru projektů správné? ⁷	Výběrové postupy podle zákona, podle <i>Programu</i> , výstupy z hodnocení, chybovost přihlášek
		Je podpora předpokládaným způsobem diverzifikovaná?	Obory v <i>Programu</i> , subjekty v <i>Programu</i> , zastoupení věcných priorit ⁸ , podíl organizací IP, zastoupení uživatelských organizací mezi odbornými gestory
		Je správně prováděno monitorování projektů? ⁹	Průběžný monitoring (pravidelný reporting), kontrolní činnost v souladu s legislativou, výstupy kontrolní činnosti
		Jsou výsledky PP1 šířeny mezi uživatelskou komunitu? Jak?	Indikátory implementace ¹⁰
Cíle Programu	Efektivita	Jaká je stávající míra naplnění cílů?	Minimální počty projektů a výsledků podle indikátorů efektivity <i>Programu</i>
		Jaká je efektivita <i>Programu</i> z hlediska předpokládaných výstupů?	Kvalita výsledků <i>Programu</i> , hodnocení ukončených projektů

⁷ Podle UV č. 351/2015.

⁸ Podle UV č. 569/2013 k Implementaci Národních priorit orientovaného výzkumu, vývoje a inovací.

⁹ Podle UV č. 351/2015.

¹⁰ Pro sledování implementační aktivity disponuje MV samostatnou metodikou založenou na zahraniční praxi (blíže viz Wooding, 2009)

		Jaký je bezpečnostní přínos aplikovaných výsledků <i>Programu</i> ?	Statistika hodnocení uživatelského přínosu výsledků podle priorit <i>Meziresortní koncepce</i> a podle zájmových oblastí BV
Další charakteristiky <i>Programu</i>	Relevance	Mají podané návrhy projektů ambice naplnit cíle <i>Programu</i> ? ¹¹	Zastoupení cílů v přihláškách a na podpoře, přihlášky mimo BV
		Je <i>Program</i> relevantní z hlediska portfolia bezpečnostního výzkumu?	Zaměření projektů ve srovnání s programy IP, VZ a T&E
		Je <i>Program</i> relevantní z hlediska portfolia výzkumných programů ostatních poskytovatelů?	Zaměření projektů ve srovnání s výzkumnými programy ostatních poskytovatelů
		Jaký je ohlas příjemců podpory?	Převis poptávky, přínosy z účasti pro podpořené organizace (internacionalizace, rozvoj lidských zdrojů, networking), spokojenost partnerů
		Obsahuje <i>Program</i> jednoznačnou vazbu na <i>RIS3</i> strategii, <i>Národní priority</i> a <i>Národní politiku</i> ? ¹²	Zaměření projektů
		Zahrnuje <i>Program</i> podporu rozvoje lidských zdrojů, zejména mladé generace a genderové vyváženosti? ¹³	Zahraniční výzkumníci, výzkumníci do 7 let po PhD. po odečtení rodičovské dovolené, počet podpořených mobilit, genderové hledisko
		Daří se zapojovat kvalitní zahraniční partnery?	Zapojení R1 US univerzit podle Carnegieho klasifikace ¹⁴ , zapojení zahraničních vládních VO, TOP 25 příjemců v RP podle SNA, financování a počtu projektů ve specializovaném podprogramu, a celkem
Závěr hodnocení a úprava <i>Programu</i>		Jaká opatření je vhodné udělat pro prohloubení funkce, efektivity a relevance <i>Programu</i> ?	bez indikátoru

¹¹ Podle UV č. 351/2015.

¹² Nutno hodnotit v návaznosti na jednání k rozpočtu 2018+.

¹³ Nutno hodnotit v návaznosti na jednání k rozpočtu 2018+.

¹⁴ Viz <http://carnegieclassifications.iu.edu/index.php>.

13.1 Harmonogram hodnocení

Pro hodnotící procesy v *Programu* se stanoví následující rámcový harmonogram. Předpokládá se možnost jeho modifikace v návaznosti na vnější ovlivnění celé implementace *Programu*. Harmonogram reflektuje nejen potřebu hodnocení zkušeností na straně poskytovatele i příjemců, vedoucí k poučení a procesním modifikacím, ale také potřebu průběžného sběru dat. Jednotlivé hodnotící dokumenty, významně se lišící zaměřením i rozsahem, se proto zpravidla požadují v nejbližším možném termínu tak, aby bylo vyhodnocování prováděno s maximální možnou relevancí.

Rok	Aktivita	Výstup	Vlastník
2020	Hodnocení zkušeností 1PP1VS	Modifikace procesů VS	MV
	Hodnocení zkušeností 2PP1VS	Modifikace procesů VS	MV
	Hodnocení zkušeností 3PP1VS	Modifikace procesů VS	MV
2021	Hodnocení zkušeností 1PP2VS	Modifikace procesů VS	MV
	Průběžné hodnocení projektů 3PP	Podklady pro rozhodnutí o další podpoře	MV
2022	Hodnocení zkušeností z projektů 1PP	Modifikace smluv, dohledových procesů a požadavků na realizaci projektů	MV
	Průběžné hodnocení projektů 1PP	Podklady pro rozhodnutí o další podpoře	MV
	Hodnocení zkušeností 3PP2VS	Modifikace procesů VS	MV
2023	Průběžné hodnocení <i>Programu</i>	Podklady pro přípravu navazujícího programu	MV
2024	Průběžné hodnocení projektů 1PP	Podklady pro rozhodnutí o další podpoře	MV
2026	Závěrečné hodnocení projektů 1PP	Vstup do průběžného hodnocení <i>Programu</i>	MV
	Závěrečné hodnocení projektů 2PP	Vstup do průběžného hodnocení <i>Programu</i>	MV
	Závěrečné hodnocení projektů 3PP	Vstup do průběžného hodnocení <i>Programu</i>	MV
	Závěrečné hodnocení <i>Programu</i>	Hodnocení funkčnosti, efektivity a relevance <i>Programu</i> ; Podklady pro <i>Meziresortní koncepci 2030+</i>	RVVI; vláda
2030	Vyhodnocení monitoringu dopadů <i>Programu</i>	Hodnocení přínosů <i>Programu</i> ; Podklady pro Průběžnou zprávu o stavu systému podpory bezpečnostního výzkumu	RVVI

Tabulka 13: Harmonogram hodnocení *Programu*

14 Parametry a kritéria *Programu*

14.1 Funkčnost

Tato podkapitola stanoví základní minimální prahy pro hodnocení funkčnosti *Programu*, které budou předmětem hodnocení. Je zřejmé, že funkčnost specializovaného *Programu* ukazuje i řada dalších indikátorů. Pro ně ale zpravidla není možné prahy hodnověrně určit, buď pro

nedostatek relevantních empirických vstupů, nebo kvůli soutěžnímu mechanismu. Ten vylučuje jakoukoliv předchozí znalost jak spektra přihlášek, tak spektra podpořených projektů.

Indikátor	Hodnota
Rozdíl ve finanční alokaci v letech	≥ 0 Kč
Průměrná intenzita podpory za <i>Program</i>	100 %
Minimální čerpání rozpočtu v letech	70 %
Odchyly v harmonogramu vyhlášení veřejných soutěží	0 let
Minimální počet podpořených projektů PP1	25
Minimální počet organizací v projektu v PP1	2
Maximální finanční podpora příjemců IP MV v PP1	30 %
Minimální počet projektů PP3	20

Tabulka 14: Indikátory funkčnosti Programu

14.2 Efektivita

Tato podkapitola stanoví základní minimální prahy pro hodnocení efektivity *Programu*, které budou předmětem hodnocení. Je zřejmé, že efektivitu specializovaného *Programu* ukazuje i řada dalších indikátorů. V tomto případě jde zejména o sledování přínosu výsledků pro bezpečnostní praxi. Předběžné stanovení jakékoliv metriky pro tuto problematiku vylučuje sama podstata *Programu*. Podpořené projekty (zejm. v PP1) předpokládají úzkou koordinaci s konečným uživatelem, a to opakovaně. Proto nelze předem ani charakterizovat spektrum výsledků, ani další potenciální indikátory.

Největší vliv na efektivitu *Programu* pro rozvoj bezpečnostního systému má potom stanovení obsahových limitů jednotlivých výzev, pro které se předpokládá zapojení konečných uživatelů a tím i procesní zajištění maximální relevance.

Indikátor	Hodnota
Minimální počet výsledků PP1	100
Minimální počet aplikovaných výsledků PP1	20
Minimální počet výsledků PP3	35
Minimální počet výsledků celkem	171
Minimální počet aplikovaných výsledků celkem	20
Minimální podíl úspěšně ukončených projektů ¹⁵	80 %
Maximální podíl výsledků hodnocených jako D ¹⁶	≤ 15 %
Minimální podíl výsledků hodnocených jako A nebo B	≥ 15 %

Tabulka 15: Indikátory efektivity Programu

14.3 Relevance

Stejně jako v případě hodnocení efektivity, platí i u hodnocení relevance *Programu*, že základní minimální prahy lze stanovit pouze pro některé indikátory. Novost tohoto instrumentu a jeho soutěžní povaha vyžadují i řadu deskriptivních indikátorů, jejichž hodnoty nelze predikovat.

¹⁵ Za úspěšně ukončené lze považovat i ty projekty v podprogramu 1 ukončené předčasně pro pominutí relevance.

¹⁶ Odstupňování hodnocení výsledků programových projektů přímo vychází z konceptu Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací 2017+.

Indikátor	Hodnota
Vazba na <i>Národní priority</i>	všechny projekty relevantní
Vazba na RIS3	všechny projekty relevantní
Vazba na <i>Národní politiku</i>	všechny projekty relevantní
Synergie s IP MV pro PP1	nedochází k duplicitám
Minimální podíl juniorních výzkumníků	≥ 20 %
Minimální zastoupení žen	≥ 26 % ¹⁷
Pozitivní hodnocení vlivu na organizaci – internacionalizace (např. mezinárodní aktivita personálu, mezinárodní spolupráce, mezinárodní výzkumná aktivita)	≥ 40 %

Tabulka 16: Indikátory relevance Programu

14.4 Dopady

Pro hodnocení dopadů se použije následující struktura indikátorů. Prahy pro hodnocení nelze s předstihem 12 let hodnověrně určit, proto se předpokládá stanovení vhodných srovnávacích skupin projektů a subjektů, kdekoli to bude možné v rámci přípravy studie.

Navrhovaná struktura se vztahuje jak na přínosy z implementace výsledků, které vznikly v programových projektech, tak na podpořené výzkumníky a jejich pracoviště. Tím se váže na cíle *Programu* i jednotlivých podprogramů, stejně jako na cíle *Meziresortní koncepce*.

Otázka	Indikátor	Metoda
Jsou výsledky šířeny mezi uživatelskou komunitu? Jak?	Implementace výsledků (společenský dopad)	Mapování implementace
Kdo používá aplikované výsledky a k čemu přispěly?	Využití aplikovaných výsledků	Případové studie na vzorku výsledků
Jaký je ohlas publikačních výsledků <i>Programu</i> ?	Kvalita publikací	Citační analýza
Kdo využívá publikační výsledky <i>Programu</i> a k čemu přispěly?	Využití publikací	Citační strom
Jak <i>Program</i> přispěl ke směřování oboru?	Frekvence výskytu klíčových slov v oboru v ČR	Analýza klíčových slov
Posílil <i>Program</i> síť spolupráce v BV?	Role podpořených organizací v komunitě BV (metriky centrality)	Analýza sítí, dynamická síťová analýza (5 let před <i>Programem</i> , 5 let po <i>Programu</i>)
Jaké vazby mezi výzkumníky, týmy a organizacemi přetrvaly a jaký je jejich vývoj?	Ego-Network podpořených výzkumníků	Analýza sítí, dynamická síťová analýza (5 let před <i>Programem</i> , 5 let po <i>Programu</i>)
Je práce podpořených výzkumníků oceňována?	Ceny, členství v panelech, radách a poradních orgánech, mezinárodní vliv, hostování	Dotazníkové šetření
Jaký je citační ohlas publikací podpořených výzkumníků?	Kvalita publikací	Citační analýza
Jaký je vliv <i>Programu</i> na další výzkumnou aktivitu?	Přímo navazující projekty, předcházející projekty (bez ohledu na zdroj)	Relační analýza
Jaká je aktivita a úspěšnost příjemců podpory při získávání a řešení projektů		

¹⁷ European Commission DG Research and Innovation (2015) She Figures 2015: Gender in Research and Innovation – Statistics and Indicators. Brussels: EU Publication Office

bezpečnostního a obranného VaVal v oblasti veřejných zakázek ve VaVal?		
Jaká je retence iniciativy v zájmových oblastech u podpořených organizací a výzkumníků?	Intenzita aktivity ve specializovaných <i>Programech</i>	Statistika
Jaká je retence iniciativy v zájmových oblastech u podpořených organizací a výzkumníků?	Úspěšnost aktivity ve specializovaných <i>Programech</i>	Statistika
Jaká je retence iniciativy v zájmových oblastech u podpořených organizací a výzkumníků?	Intenzita mezinárodní projektové spolupráce	Statistika
Jaká je retence iniciativy v zájmových oblastech u podpořených organizací a výzkumníků?	Úspěšnost mezinárodní projektové spolupráce	Statistika
Jaká je udržitelnost podpořených týmů?	Podíl na financování z kompetitivních zdrojů (domácí)	Statistika
Jaká je udržitelnost podpořených týmů?	Podíl na financování z kompetitivních zdrojů (zahraniční)	Statistika

Tabulka 17: Návrh struktury hodnocení dopadů Programu

15 Seznam zkratk

BV	bezpečnostní výzkum
Meziresortní koncepce	Meziresortní koncepce podpory bezpečnostního výzkumu ČR 2017–2023 s výhledem do roku 2030
MV	Ministerstvo vnitra České republiky
Národní politika	Národní politika výzkumu, vývoje a inovací
Národní priority	Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací
Nařízení	Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014
PP1, PP3	podprogram 1, podprogram 3
Program; IMPAKT 1	Strategická podpora rozvoje bezpečnostního výzkumu ČR 2019 - 2025 (IMPAKT 1)
Rámec Společenství	Rámce pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací – Úřední věstník Evropské unie číslo 2014/C 198/01-29
RIS3	Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky
RVVI	Rada pro výzkum, vývoj a inovace
VS	veřejná soutěž
zákon č. 130/2002 Sb.	zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů